

skal Debitor jo kunne arresteres efter et Aars Forsøg eller ved Boets Slutning, altsaa inden han oppaaer den fritagelse, som han efter denne nye Paragraph skal kunne faae; det passer altsaa ikke ganske til Tilstanden, thi Debitor maatte idetmindste fritages for Arrest saalange, indtil den Kjendelse var afgiven, hvoraf det kunde sees, om han ogsaa fremtidig skulde være fri for Arrest eller ikke. Disse ere mine Hovedindvendinger mod Forslaget, som jeg heller ikke troer er fremkommen i en heldig Skikkelse.

Schytte: Den sidste ærede Taler begyndte sit Foredrag med den rigtige Sætning, at enhver Debitor bør betale sin Gjæld, men denne Sandhed er jo ogsaa specielt anerkjendt i det her stillede Forslag, da der jo aldeles ikke er Tale om at nægte Gjældens Betaling, men blot om en Udsættelse med Betalingen. Denne Pligt til at betale maa dog være afhængig af, om det i og for sig er moralsk og fysisk muligt for den Paagjældende at gjøre det. Naar en Mand har opgivet sit Bo og overgivet Alt til sine Creditorer, kan der, naar Boet er opgjort, ikke være noget som helst Andet tilbage end hans blotte Personlighed — thi saaledes maa man jo tænke sig Forholdet, naar det Tilfælde indtræder, som nærværende Forslag gaaer ud paa. Han staaer blottet for Alt, selv maaffee for det Nødvendigste, idet han efter Lovforslaget kun foreløbig faaer sit nødvendige Underhold, og mulig ikke engang det, da det afhænger af Creditorernes Medlidenhed, hvad de ville tilstaae ham, og skal han nu selv, om han er en redelig Mand, betages Muligheden af at erhverve Noget til Efterbetaling, hvorledes vil det da være muligt for den ærede Taler at give den Sætning Gyldighed, at Enhver skal betale sin Gjæld? Ja, han skal betale Gjælden, men man maa give ham Tid der til; det er det, Forslaget gaaer ud paa, og det er ikke, som den ærede Taler yttrede, en Vilkaarlighed mod Creditorerne, men det er en ligefrem tvingende, bydende, baade fysisk, moralsk og juridisk Nødvendighed, naar man vil vente at faae Gjælden betalt. En Creditor er berettiget til at forsøge paa at faae sit Tilgodehavende inddrevet; ja,

ganske vist, men det er netop disse Forsøg, der gjøre Fortrød, og man har ved dette Forslag villet afværge, at en allerede længe plint Mand skal forfølges i den Grad, at det endog gaaer ud over Mulighedens Grændser at opfylde Fordringerne. Vil man have, at en Mand med Hensyn til den Rest, som er tilbage, naar hans Bo er opgjort, naar man, som det hedder har deelt hans Klæder og kastet Lod om hans Kjortel, saa at han slet Intet eier, endvidere strax skal være undergivet en hyderligere Forfølgelse, berøver man ham ved Muligheden af at kunne erhverve sig Noget, thi enhver Creditor, og netop de meest nærgaaende, kunne da komme og tage hvad han Tid efter anden erhverver, saa at han aldeles ikke kan komme frem. Vil nu ikke Enhver, som under andre Omstændigheder nok vilde indlade sig med ham, betænke sig paa at give ham endog den ringeste Credit? Følgen er, at Mandens Sind nedtrykkes, og hans Kraft bliver aldeles lammet; det er bekkendt nok, at Sligt ofte har været Tilfældet. Naar den ærede Taler endvidere sagde, at Erfaringen har vist, at Creditorerne ikke have misbrugt den Ret, de have, saa vil jeg erkjende, at det er Sandhed, at den rebelige og retfærdige Mand i Reglen kommer til Accord, og det er smukt, at man i Almindelighed kan sige dette om det danske Folk; men der gives dog sandelig ogsaa Undtagelser, og jeg kan forsikre den ærede Taler, at jeg netop for ikke lang Tid siden har været med ved Behandlingen af et Bo, hvor ethvert som helst Forsøg paa en rimelig Afgjørelse strandede paa en eneste Creditors paastaaelige Hjerteløshed. Det gik saavidt, at, selv efterat Familien var traadt til og havde givet Tilflugt af egne Midler, var det dog ikke muligt at komme til nogen som helst Afgjørelse med denne haardhjertede Mand, før den uhyggelige Paagjældende for idetmindste at vinde nogen Frist, maatte forpligte sig til en aarlig Efterbetaling i en meget lang Arrække. Saa dan Haardhjertethed er altsaa ikke uden Exempel; jeg kender flere lignende Tilfælde, om ei ganske af den Slags. Den ærede Taler nævnte endeel heldigere Tilfælde, som i Løbet af disse 5 Aar kunde indtræde for den paagjældende Fallent, og som vedkommende Credi-